

ikke ved indgåelsen af overenskomster på området ydes sådanne forbedringer til de højerelønnede grupper, at der sker væsentlige forskydninger af lønrelationerne til sammenlignelige grupper omfattet af overenskomstforlængelsen.

Under hensyn til det grønlandske arbejdsmarkeds særlige karakter med offentlige institutioner og virksomheder dominerende på arbejdsgiversiden har man valgt at basere beløbsrammerne for forhandling om forbedringer på den tilsvarende procentvise beløbsramme for offentligt ansatte ved det danske indgreb. På visse områder foreslås der imidlertid afvigelser fra de tilsvarende danske regler.

På tjenestemandsområdet, hvor de senere års lønpolitik fra statens side ikke har ført til opretning af en række skævheder, især i forhold til andre grupper af offentligt ansatte, foreslås afsat yderligere 1½ pct. af lønsummen til særlige forbedringer.

For timelønnede arbejdere åbnes mulighed for en forhøjelse af grundtimelønningerne med indtil 1 kr. 20 øre. Da alle timelønnede inden for området ligger på et væsentligt lavere niveau, findes det rimeligt at gennemføre en forhøjelse svarende til forhøjelsen af den danske garantibetalingsats.

Den i forbindelse med det danske indgreb gennemførte ændring af ferieloven, hvorefter der gives en ferieforlængelse med 1 uge pr. år, var bl. a. begrundet i bortfaldet af de to suspenderede dyrtidsportioner. Da ferieloven ikke omfatter Grønland, vil ændringen ikke umiddelbart få virkning her, hvor en tilsvarende begrundelse mangler. Imidlertid har der for hovedparten af det grønlandske arbejdsmarked hidtil ved bestemmelser i overenskomster m. v. været fastsat regler om ferieoptjening svarende mindst til ferielovens regler. Bl. a. under hensyn til behovet for rekruttering af personale fra Danmark må det anses for uheldigt, om dette princip fraviges, og der stilles derfor forslag om, at der i Grønland ydes tilsvarende ferieforlængelse som i Danmark.

Ved indgrebet på det grønlandske arbejdsmarked i 1975 fastsattes ensartede dyrtidsportioner for alle grupper på arbejdsmarkedet med 40 øre i timen. Denne portionsstørrelse blev bl. a. fastsat under hensyn til, at man ønskede fuld dækning for prisstigninger til de lavestlønnede arbejdergrupper i Grønland. Da dette hensyn fortsat må anses for væsentligt, og da der i den mellemliggende periode er sket væsentlige reallønsforbedringer på området, foreslås fastsat en fremtidig portionsstørrelse på 50 øre pr. time, hvorved der på ny vil kunne opnås fuld dækning for de lavestlønnede, idet den æn-

drede regulering vil omfatte hele det grønlandske arbejdsmarked.

Uanset de ovenfor nævnte afvigelser fra de i det danske lovindgreb fastsatte procentrammer m. v. skønnes nærværende forslag ikke at ville give anledning til en samlet større procentvis lønfremgang i forlængelsesperioden, end tilfældet vil være i Danmark, idet der i Grønland kun i meget beskedent omfang forekommer lønglidning, ligesom der ikke for offentligt ansatte er fastsat regler om taktregulering.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Ved lov nr. 230 af 12. juni 1975 om forlængelse af kollektive overenskomster m. v. i Grønland, der ændrede lov nr. 4 af 9. juni 1971 om tjenestemandslønninger m. v. og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland, ændredes dyrtidsportioner på grundlag af det grønlandske reguleringspristal i lighed med i Danmark til et ensartet ørebeløb pr. time. I Grønland var det imidlertid ikke muligt at anvende samme størrelse som i Danmark – 60 øre pr. time – idet danske dyrtidsportioner på grund af det lave lønniveau inden for SIK-området her ville have medført en betydelig overdækning for prisstigninger.

Man valgte derfor at fastsætte en særlig grønlandsk dyrtidsportion for alle grupper på 40 øre pr. time – et beløb, der gav en svag overdækning for de lavestlønnede grupper.

Siden 1975 er der sket en betydelig forøgelse af de lavestlønnede gruppers realløn, således at de nuværende dyrtidsportioner ikke længere giver dækning. Ved forhøjelsen af ørebeløbet til 50 øre pr. time er taget i betragtning, at der herved kan forventes sikret fuld dækning for prisstigningerne til de lavestlønnede inden for SIK-området, således som det var hensigten ved fastsættelsen af dyrtidsreguleringen i 1975.

Ved at begrænse forhøjelsen til dyrtidsportioner, der udløses ved udsving i det grønlandske reguleringspristal udover 139 sikres, at forhøjelsen tidligst vil kunne få virkning ved reguleringer pr. 1. oktober 1979.

Bestemmelsen i stk. 1 vil således få virkning også for områder, der ikke umiddelbart er omfattet af lovens bestemmelser om forlængelse.

Efter § 23, stk. 1 i lov om pension til statens og kommunernes tjenestemænd i Grønland, lovbekendtgørelse nr. 108 af 4. marts 1976, dyrtidsreguleres pensioner og efterindtægt på samme måde